

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.10, No.4, 2015, pp.113-124

OJED

An Online Journal
of Education
<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา: การทดลองแบบอนุกรมเวลา

DEVELOPMENT OF THE PROGRAM FOR ENHANCING STUDENT ENGAGEMENT AND THAI
LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT OF PRIMARY STUDENTS: A TIME SERIES EXPERIMENT

นางสาวนพมาศ ว่องวิทย์สกุล *

Noppamas Vongvithayasakul

รศ.ดร. อวยพร เรืองตระกูล **

Assoc. Prof. Auyporn Ruengtrakul, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลอง ตัวอย่างวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม รวม 70 คน แบบการวิจัยเป็นการศึกษาสองกลุ่มวัด 7 ครั้งแบบอนุกรมเวลา เครื่องมือวิจัยคือโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบคู่ขนาน 7 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (one-way repeated measures MANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีชื่อว่า โปรแกรม 3L ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่จะนำไปบูรณาการกับช่วงต่างๆของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การมองภาพรวม (LOOK) (2) การสร้างแรงจูงใจ (LIKE) (3) การรักและหลงใหลในสิ่งที่เรียน (LOVE) 2) นักเรียนที่เรียนแบบใช้โปรแกรม 3L มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างและหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงมีความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: noppamas.vong@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: rauypon@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research were 1) to create and develop the program for enhancing student engagement and Thai language learning achievement 2) to compare student engagement and Thai language learning achievement before and after the program in the period of experiment. The sample group consisting of 70 students in third in Chulalongkorn University Demonstration Elementary School. They were divided into two groups with 7 time series quasi-experimental research. The research instruments consisted of the developed program, a questionnaire of student engagement, and 7 Thai achievement tests in parallel. For data analysis, one-way repeated measures MANOVA.

The results showed as follows 1) The program for enhancing student engagement and Thai language learning achievement name was “3L program” consisted of 3 steps which to be integrate with the process of learning such as (1) The overall perspective (LOOK) (2) The motivation and 3) The love and passion for learning (LOVE). 2) The students studying with 3L program had student engagement and Thai language learning achievement between and after higher than before the experiment and higher than the students studying in normal class at statistically significant level .05. And they had learning retention of student engagement after the experiment at statistically significant level .05. But Thai language learning achievement cannot clear summary.

คำสำคัญ: ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน / การทดลองแบบอนุกรมเวลา

KEYWORDS: STUDENT ENGAGEMENT / ACHIEVEMENT / A TIME SERIES EXPERIMENT

บทนำ

ผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ในวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนเกือบทุกระดับชั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) สาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยในระดับต่ำนั้นเกิดจากนักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติไม่ดีต่อหลักการใช้ภาษาไทย (นิลบล เกตุแก้ว, 2555) รู้สึกเบื่อหน่าย เพราะไม่ได้เรียนภาษาไทยอย่างสนุกและตอบสนองความสนใจใคร่เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549) การทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน หรือภาษาอังกฤษใช้คำว่า Student Engagement (Appleton, Christenson, & Furlong, 2008; Fredricks, Blumenfeld, & Paris, 2004; Lee, 2014) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Finn & Zimmer, 2012) เพราะความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็นปัจจัยบ่งชี้ที่สำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Lee, 2014) โดยเฉพาะระดับของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นสิ่งที่คาดการณ์ความสำเร็จของนักเรียน (Finn & Zimmer, 2012)

งานวิจัยที่ศึกษาผลของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีจำนวนมาก ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเหล่านี้พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนจะเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างคุณภาพของห้องเรียน (Guo, Connor, Tompkins, & Morrison, 2011; Ponitz, Rimm-Kaufman, Grimm, & Curby, 2009) กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนในวัยอนุบาล และเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างการจัดการเรียนการสอนของครู ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน และสถานภาพของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Guo et al., 2011) นอกจากนี้ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนยังเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างความเชี่ยวชาญในการอ่านภาษาอังกฤษกับความเข้าใจในการอ่านจับใจความ (Taboada, Townsend, & Boynton, 2013) จะเห็นได้ว่าความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ได้มา

จากการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Hurst, 2013) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ยุวดี พันธุ์สุจริต, 2554) และเป็นคุณลักษณะสำคัญที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน (Finn & Zimmer, 2012; Wang & Holcombe, 2010) นักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะหลงใหลเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยทั่วไป (Hurst, 2013) และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย (Fredricks, Blumenfeld, & Paris, 2004; Wang & Holcombe, 2010)

งานวิจัยนี้จึงมุ่งประยุกต์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูมาพัฒนาเป็นโปรแกรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน อันจะทำให้นักเรียนรู้สึกอยากมาโรงเรียนเพราะการเรียนวิชาภาษาไทยมีความน่าสนใจ รวมถึงเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนให้สูงขึ้น และนำผลการทดลองที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสร้างและพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และระยะที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนี้

ระยะที่ 1

ผู้วิจัยศึกษาความหมายและองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กล่าวคือ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน หมายถึง การทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Appleton, Christenson, & Furlong, 2008; Fredricks, Blumenfeld, & Paris, 2004; Lee, 2014) ความตั้งใจเรียน ความสนใจในการเรียน การลงแรงและความพยายามของนักเรียนในการทำงาน (Marks, 2000) โดยการลงทุนจากจิตใจ การเอาใจใส่ผูกพันไปกับกิจกรรมนั้นๆ (Finn & Zimmer, 2012) ด้วยความเต็มใจ และแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้พร้อมด้วยน้ำเสียงและอารมณ์ในทางบวก เมื่อได้รับโอกาสในการทำงานก็จะพยายามเรียนรู้งานนั้นด้วยความมุ่งมั่นและมีทัศนคติในเชิงบวกต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งแสดงความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจในงานที่ทำ (Elaine, 2003) จนเข้าใจหรือชำนาญ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้บรรลุผลสำเร็จของการศึกษา (Finn & Zimmer, 2012)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ประกอบด้วย 3 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน (brain-based learning) เน้นการเปิดใช้งานทุกส่วนของสมองผ่านกระบวนการเรียนรู้ของสมองทั้งสองซีกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ (Calhoun, 2012) 2) แนวคิดการสอนและการเรียนรู้โดยความยึดมั่นผูกพันเป็นฐาน (the engagement – based learning and

teaching: EBLT) เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาและเพิ่มความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและกระบวนการเรียนรู้ (Jones, 2008) 3) ทฤษฎีแรงจูงใจ (motivation theory) เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีแรงจูงใจทั้งภายนอกและภายในตนเอง (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556) ทั้งนี้ 3 แนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ซึ่งมีหลักการสำคัญดังตาราง 1

ตาราง 1 หลักการและตัวอย่างกิจกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แนวคิดการสอนและ การเรียนรู้โดยความยึดมั่นผูกพันเป็นฐาน และทฤษฎีแรงจูงใจ

แนวคิดการเรียนรู้ ที่ใช้สมองเป็นฐาน	แนวคิดการสอนและการเรียนรู้ โดยความยึดมั่นผูกพันเป็นฐาน	ทฤษฎีแรงจูงใจ
1. การเตรียมความพร้อมให้สมอง ผ่อนคลาย เช่น การตึมน้ำ การบริหาร สมอง การฝึกกลมหายใจ การฝึกสมาธิ	1. การออกแบบการเรียนรู้อย่างแม่นยำ และมีความเกี่ยวข้องกัน เช่น สอน เนื้อหาจากง่ายไปยาก เพื่อให้ นักเรียนได้เชื่อมโยงกับความรู้เดิม	1. การใช้แรงจูงใจภายนอก โดยเน้นการบอกสิ่งที่ คาดหวัง และให้รางวัล หรือสิ่งจูงใจและผลป้อนกลับ
2. การตระหนัก จดจ่อ เช่น การทดลอง การทำโครงการ การจัดกิจกรรมที่มี การเคลื่อนไหวร่างกาย และอาศัย ความรู้เดิมมาประกอบ	2. การเรียนรู้ส่วนบุคคล เช่น การให้ นักเรียนนำเสนอผลงานในรูปแบบ ต่างๆตามความสนใจของตนเอง และให้ผลป้อนกลับรายบุคคล	2. การใช้แรงจูงใจภายในที่เกิดขึ้น เองจากตัวบุคคลโดยไม่ต้องมี รางวัล
3. การจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้อย่าง กระตือรือร้น เช่น การทำกิจกรรมที่ เน้นการลงมือปฏิบัติเป็นกลุ่ม การแข่งขันเกม	3. การใช้กลยุทธ์เพื่อการเรียนรู้แบบ กระตือรือร้นและมีส่วนร่วม เช่น จัดกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหา การให้นักเรียนเป็นคนตั้งคำถาม และผลัดกันตอบด้วยตนเอง	3. การสร้างแรงผลักดันในการทำ พฤติกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่ ประสบ เช่น การให้คำชมเชย การให้กำลังใจ การให้ตัวช่วย ต่างๆ

หลังจากศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงออกแบบโปรแกรมเพื่อส่งเสริม ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยตั้งชื่อว่า “โปรแกรม 3L” ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่จะนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนขั้นปกติได้แก่ 1) การมองภาพรวม (LOOK) 2) การสร้างแรงจูงใจ (LIKE) และ 3) การรักและหลงใหลในสิ่งที่เรียน (LOVE) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 รูปแบบโปรแกรม 3L

การเรียนการสอนแบบปกติ	การเรียนการสอนแบบใช้โปรแกรม 3L
	ขั้นที่ 1 การมองภาพรวม (LOOK)
ขั้นนำ	1. ครูจัดกิจกรรมมุ่งให้นักเรียนได้เตรียมสมอง เตรียมใจ พร้อมที่จะเรียนรู้ เช่น การตึมน้ำ การบริหารสมอง การฝึกสมาธิ และให้นักเรียนได้เสนอกฎ กติกา จุดมุ่งหมายในการเรียน รวมถึงคะแนนหรือของ รางวัลที่จะได้รับหากทำกิจกรรมสำเร็จ
1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การบททวนบทเรียนเดิม ฯลฯ	2. ครูนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การบททวนบทเรียนเดิม ฯลฯ

	2. ครูดำเนินการสอนตามปกติ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต ฯลฯ	3. ครูดำเนินการสอนตามปกติ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต ฯลฯ
ชั้นสอน	3. ครูจัดกิจกรรมเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียน เช่น การถาม - ตอบปัญหา การทำแบบฝึกหัด	ขั้นที่ 2 การสร้างแรงจูงใจ (LIKE) 4. ครูจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการร่วมมือกันและแข่งขันกันเป็นกลุ่ม เน้นการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อฝึกทักษะใหม่ๆ แต่ยังคงเชื่อมโยงความรู้เดิม และมีการให้รางวัลหรือสิ่งจูงใจและผลป้อนกลับเมื่อทำกิจกรรมสำเร็จ
ขั้นสรุป	4. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้เรียน และร่วมกันสรุปบทเรียน เช่น การถาม - ตอบคำถาม การทำ Mind Mapping	5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้เรียน และร่วมกันสรุปบทเรียน เช่น การถาม - ตอบคำถาม การทำ Mind Mapping ขั้นที่ 3 การรักและหลงใหลในสิ่งที่เรียน(LOVE) 6. ครูจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้นักเรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกของตนเองจากการเรียน และเห็นประโยชน์จากการเรียน เช่น การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ กิจกรรมที่ชอบ การนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ประโยชน์ ฯลฯ

ระยะที่ 2

การทดลองใช้โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experiment) ที่ออกแบบมาจากรูปแบบการศึกษาสองกลุ่มวัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (control group, pretest-posttest time series design) มีกลุ่มทดลองและควบคุมอย่างละ 1 กลุ่ม วัดผลก่อนการทดลอง 2 ครั้ง (ครั้งที่ 1-2) เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน (baseline) และเห็นแนวโน้มเบื้องต้นของพัฒนาการความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แล้วจึงให้ทรีตเมนต์เพื่อวัดผลระหว่างทดลองแต่ละครั้ง รวม 3 ครั้ง (ครั้งที่ 3-5) หลังจากนั้นจะหยุดให้ทรีตเมนต์เพื่อวัดผลหลังการทดลอง 2 ครั้ง (ครั้งที่ 6-7) เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและความคงอยู่ของผลที่เกิดขึ้น ดังภาพ 1

E	O ₁	O ₂	X ₁	O ₃	X ₁	O ₄	X ₁	O ₅	O ₆	O ₇
C	O ₁	O ₂	X ₂	O ₃	X ₂	O ₄	X ₂	O ₅	O ₆	O ₇

ภาพ 1 รูปแบบการวิจัย

เมื่อ X₁ คือ การสอนโดยใช้โปรแกรม 3L X₂ คือ การสอนแบบปกติ
 E คือ กลุ่มทดลอง (experimental group) C คือ กลุ่มควบคุม (control group)
 O_i คือ การทดสอบระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในแต่ละสัปดาห์

เครื่องมือวิจัยคือ 1) โปรแกรมที่พัฒนาขึ้น (โปรแกรม 3L) 2) แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93 และ 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบคูขนาน 7 ฉบับ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนฉบับละ 20 ข้อ วิเคราะห์คุณภาพด้านความยากเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.525 – 0.648 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.311 – 0.479 และค่าความเที่ยงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.657 – 0.790

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนแบบใช้โปรแกรม 3L ในวิชาภาษาไทย ใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติในระยะเวลาที่เท่ากัน หลังจากเรียนครบ 3 คาบในแต่ละสัปดาห์ ผู้วิจัยวัดผลนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มจากแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย รวมทั้งหมด 7 ครั้ง จากนั้นนำข้อมูลในการวัดแต่ละครั้งมาศึกษาพัฒนาการ และวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วงเวลาของการวัด ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแปรแบบวัดซ้ำ (One-way repeated measures MANOVA)

ผลการวิจัย

โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีชื่อว่า “โปรแกรม 3L” ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ที่จะนำมาบูรณาการในแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งมี 3 ขั้นตอน รวมเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้น LOOK 2) ขั้นนำ 3) ขั้นสอน 4) ขั้น LIKE 5) ขั้นสรุป 6) ขั้น LOVE รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 “LOOK (การมองภาพรวม)” มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนเตรียมตัว เตรียมใจพร้อมที่จะเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้เตรียมสมองให้ผ่อนคลาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นในการเรียน รวมถึงร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชาภาษาไทยคาบเรียนนั้นๆ เพื่อให้นักเรียนได้รู้สึกผ่อนคลาย มีแรงจูงใจและเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน เช่น การดื่มน้ำ การบริหารสมอง การฝึกสมาธิ

ขั้นตอนที่ 2 “LIKE (การสร้างแรงจูงใจ)” มีจุดประสงค์เพื่อเรียกสมาธิและความสนใจของนักเรียนให้มีส่วนร่วมกับการเรียนตลอดทั้งคาบเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งเน้นการร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวร่างกาย มีการให้รางวัลหรือสิ่งจูงใจ และผลป้อนกลับเมื่อทำกิจกรรมสำเร็จ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และได้ฝึกการแก้ปัญหาต่างๆ จนชอบรู้สึกชอบและสนุกกับการเรียน และมีความรู้สึกภาคภูมิใจจากการทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ เช่น เกมไขปัญหา...ปริศนาคำพ้อง การทำโมเดลจำลองเมืองในฝัน การจำลองบรรยากาศการเลือกตั้งหัวหน้าห้องตามระบอบประชาธิปไตย

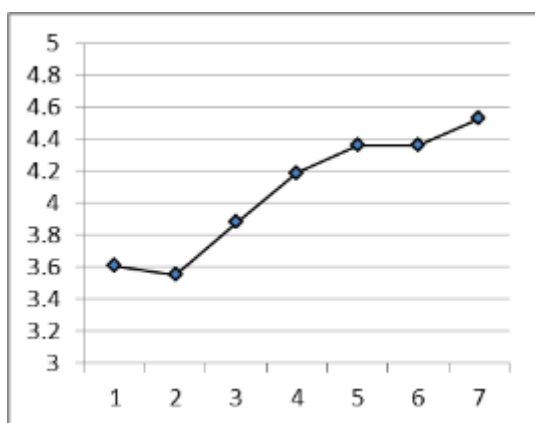
ขั้นตอนที่ 3 “LOVE (การรักและหลงใหลในสิ่งที่เรียน)” มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและประโยชน์จากการเรียนวิชาภาษาไทยคาบนั้นๆ ประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกของตนเองจากการเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนรู้สึกรักและอยากเรียนวิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมสมุดพิเศษ ที่นักเรียนได้บันทึกความรู้สึกของตนเองในการเรียนคาบนั้นๆ และสิ่งที่อยากทำในคาบถัดไป

ผลการทดลองใช้โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (โปรแกรม 3L) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบใช้โปรแกรม 3L มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันตามแต่ละช่วงเวลาของการทดลองใช้โปรแกรม 3L โดยการวัดก่อนการทดลอง (ครั้งที่ 1-2) มีค่าไม่แตกต่างกัน การวัดระหว่างการทดลอง (ครั้งที่ 3-5) สูงกว่าก่อนการทดลอง (ครั้งที่ 1-2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบภายในช่วงเวลาระหว่างการทดลองใช้โปรแกรม 3L (ครั้งที่ 3-5) พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย (ครั้งที่ 4) สูงกว่าครั้งที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ครั้งที่ 5) สูงกว่าครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 3 และภาพ 2

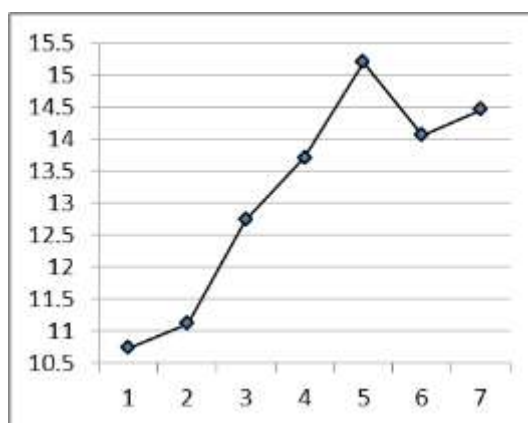
ตาราง 3 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		ระหว่างการทดลอง		หลังการทดลอง	
	ช่วงที่ 1 (ครั้งที่ 1 - 2)	ช่วงที่ 2 (ครั้งที่ 2 - 3)	ช่วงที่ 3 (ครั้งที่ 3 - 4)	ช่วงที่ 4 (ครั้งที่ 4 - 5)	ช่วงที่ 5 (ครั้งที่ 5 - 6)	ช่วงที่ 6 (ครั้งที่ 6 - 7)
ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน	ไม่ต่างกัน	T3 > T2	T4 > T3	ไม่ต่างกัน	ไม่ต่างกัน	T7 > T6
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ไม่ต่างกัน	T3 > T2	ไม่ต่างกัน	T5 > T4	T5 > T6	T7 > T6

* หมายเหตุ : T หมายถึง ครั้งที่วัด

ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภาพ 2 ค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยการวัดซ้ำ 7 ครั้ง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วงเวลาของการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบใช้โปรแกรม 3L กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันตามแต่ละช่วงเวลาของการทดลองใช้โปรแกรม 3L โดยการวัดก่อนการทดลอง (ครั้งที่ 1-2) มีค่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการวัดระหว่างการทดลอง (ครั้งที่ 3-5) พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

ภาษาไทยในการวัดครั้งที่ 4 และ 5 สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการวัดครั้งที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการวัดหลังการทดลอง (ครั้งที่ 6-7) พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจากการวัดซ้ำ 7 ครั้ง

ครั้งที่	กลุ่ม	ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		Mean	SD	Sig.	Mean	SD	Sig.
ครั้งที่ 1	ทดลอง	3.61	.72	.10	10.74	4.24	.57
	ควบคุม	3.33	.73		10.19	3.70	
ครั้งที่ 2	ทดลอง	3.55	.75	.07	11.12	3.85	.53
	ควบคุม	3.21	.80		10.56	3.64	
ครั้งที่ 3	ทดลอง	3.88	.69	.00	12.74	4.27	.11
	ควบคุม	3.13	.88		11.08	4.20	
ครั้งที่ 4	ทดลอง	4.19	.62	.00	13.71	4.47	.03
	ควบคุม	3.27	.92		11.50	4.05	
ครั้งที่ 5	ทดลอง	4.36	.71	.00	15.21	3.96	.00
	ควบคุม	3.24	.91		10.97	4.40	
ครั้งที่ 6	ทดลอง	4.36	.63	.00	14.06	3.86	.03
	ควบคุม	3.21	.87		12.11	3.46	
ครั้งที่ 7	ทดลอง	4.53	.59	.00	14.47	3.05	.00
	ควบคุม	3.25	.81		11.28	4.80	

กล่าวโดยสรุปแล้ว นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนแบบใช้โปรแกรม 3L มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างและหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนแบบใช้โปรแกรม 3L ยังมีความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยจากการทดสอบไม่แตกต่างกับระหว่างระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจน เนื่องจากยังมีรูปแบบของกราฟไม่ชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่น่าเสนอข้างต้น โดยภาพรวมแล้วโปรแกรม 3L ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ เนื่องมาจากการพัฒนาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนอยู่หลายประการ ทั้งในด้านแนวคิดทฤษฎีที่นำมาออกแบบโปรแกรม การจัดกิจกรรม การใช้สื่อการเรียน และการจัดบรรยากาศในการเรียนที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวยังมีประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก ในการวัดครั้งที่ 3 นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเนื้อหาในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยครอบคลุมตลอดช่วงระยะเวลาของการทดลอง (ครั้งที่ 1-7) การวัดครั้งที่ 3 จึงเป็นการวัดที่นักเรียนยังได้เรียนเนื้อหาไม่ครบถ้วน ถึงแม้กลุ่มทดลองจะมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็อาจจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นในบางส่วน เฉพาะเนื้อหาที่ได้เรียน แต่ยังคงไม่สามารถส่งผลให้นักเรียนสามารถทำแบบวัดในส่วนที่ยังไม่ได้เรียนมาได้ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมก็มีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามธรรมชาติอยู่แล้ว ทำให้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งที่ 3 ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า พัฒนาการความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูผู้สอน ดังนั้นวิธีการสอนที่แตกต่างกันจะทำให้คะแนนเฉลี่ยพัฒนาการความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยนำมาออกแบบโปรแกรม 3L โดยทั้ง 3 แนวคิดทฤษฎีนี้ได้กล่าวไว้ว่าสามารถช่วยเพิ่มความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรวมถึงยังเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Finn & Zimmer (2012) ที่พบว่านักเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการเรียน ก็จะมีผลความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมากขึ้น ในขณะที่นักเรียนที่ไม่มีความมุ่งมั่นในการเรียน ก็จะไม่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเลย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี พันธุ์สุจริต (2554) ที่พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประการที่สอง ในการวัดครั้งที่ 7 นักเรียนกลุ่มทดลองยังคงมีค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นจากการวัดครั้งที่ 5 และ 6 ทั้งๆที่ผู้วิจัยไม่ได้สอนแบบใช้โปรแกรม 3L แล้ว อาจเนื่องมาจากเมื่อนักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยแล้ว นักเรียนจะรู้สึกสนุกสนานและมีความสุขกับการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ถึงแม้กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำ อาจจะไม่ตื่นเต้นหรือสนุกสนานเท่ากับการสอนแบบโปรแกรม 3L แต่นักเรียนก็ยังคงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนยังคงมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงเช่นเดิม นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ในการวัดครั้งที่ 6 พบว่ามีค่าเฉลี่ยลดลงจากการวัดครั้งที่ 5 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ในการวัดครั้งที่ 6 สูงขึ้นจากการวัดครั้งที่ 5 อาจเนื่องมาจากการวัดในครั้งที่ 6 เป็นระยะของการศึกษาความคงทน ซึ่งผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนแบบปกติเช่นเดียวกับกลุ่มควบคุม แม้นักเรียนจะมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยสูง แต่อาจจะยังเกิดการเรียนรู้หรือจดจำคำศัพท์ที่สอดคล้องตรงอยู่ในกิจกรรมได้ไม่ดีเท่ากับกิจกรรมจากโปรแกรม 3L ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งที่ 6 ลดลงได้ อีกทั้งวันที่ทำการวัดกับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยไม่สามารถทดสอบในคาบเรียนปกติได้ เนื่องจากติดกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้ต้องทดสอบหลังเลิกเรียนแทน นักเรียนจึงไม่ค่อยมีสมาธิในการทำข้อสอบ และทำข้อสอบด้วยความรวดเร็วเพื่อจะได้รีบกลับบ้าน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดต่ำลงได้ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มควบคุมมีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้วพัฒนาการคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองก็ยิ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเรียนแบบใช้โปรแกรม 3L ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าการเรียนแบบปกติ

ทั้งนี้ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบใช้โปรแกรม 3L ทำให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น รวมถึงยังมีความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย ภายในสองสัปดาห์หลังการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับชัยพร วิชชาวุธ อ่างถึงใน ลัดดาวัลย์ ประกอบเพชร, 2552) ที่กล่าวว่า ช่วงระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัว

กลายเป็นความจำระยะยาวหรือความคงทนในการจำนั้น ใช้ระยะเวลาประมาณ 14 วัน หลังจากที่ได้เรียนรู้ผ่านไป การสอบซ้ำเพื่อวัดความคงทนในการเรียน จึงควรใช้ช่วงเวลาห่างกันตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน เพราะการเว้นช่วงเวลาดังกล่าวจะทำให้เกิดความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการสอบซ้ำ และรูปแบบกิจกรรมของโปรแกรม 3L ที่เน้นให้นักเรียนเรียนแบบร่วมมือ แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมและแข่งขันกันในการเล่นเกมน่าสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับ วชิรี บัวตา (2550) ที่กล่าวว่า การจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และคงไว้ซึ่งประสบการณ์หาความรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นความคงทนในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่จำได้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การนำโปรแกรม 3L มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ดี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำโปรแกรม 3L ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนาน และมีความมุ่งมั่นเอาใจใส่ในการเรียน รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไปด้วย

2. ครูผู้สอนที่จะนำกิจกรรมของโปรแกรม 3L ไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจกิจกรรมต่างๆ แต่ละขั้นตอนและวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสม ควรเลือกเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรมในโปรแกรمدังกล่าว และปรับให้เข้ากับวัยของนักเรียน นอกจากนี้ครูควรดูแลเอาใจใส่ คอยให้กำลังใจนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันตลอดการเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนรู้สึกดี และมีกำลังใจการเรียนต่อไป

3. จากการออกแบบการทดลองในครั้งนี้เป็นการทดลองแบบอนุกรมเวลา มีการวัดก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนหลายครั้ง จะเห็นว่าพัฒนาการความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำโปรแกรม 3L ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และมีการวัดผลเป็นระยะๆ เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากผลการวิจัยยังไม่สามารถสรุปความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการเรียนแบบใช้โปรแกรม 3L ได้ชัดเจน ดังนั้นควรมีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยซ้ำอีก 1 ครั้ง เพื่อจะได้ผลการทดลองชัดเจนยิ่งขึ้นว่าโปรแกรม 3L ส่งผลให้นักเรียนมีความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่

2. ควรมีการทดลองนำโปรแกรม 3L ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยสำคัญในการเรียน เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมถึงมีบริบทอื่นๆต่างกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการเรียนในระดับสูงขึ้นต่อไป

3. ควรมีการทดลองนำโปรแกรม 3L ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ หรือนำไปบูรณาการร่วมกับเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงผลของการใช้โปรแกรม 3L ต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วย
4. งานวิจัยครั้งนี้เน้นการวัดความรู้ด้านทฤษฎีเท่านั้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการเรียนวิชาภาษาไทย คือ ทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรหาเทคนิคที่ส่งเสริมด้านความรู้ รวมถึงทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ทางวิชาภาษาไทยด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- นิลบล เกตุแก้ว. (2555). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวดี พันธุ์สุจริต. (2554). *การวิเคราะห์โมเดลทางเลือกของความยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 7(1), 1083-1097.
- ลัดดาวัลย์ ประกอบเพชร. (2552). *ผลและความคงทนของการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยการสอนแบบบูรณาการด้วยการเขียนบันทึกประจำวัน*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 5(2), 941-955.
- วัชลี บัวตา. (2550). *ผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนตามสภาพจริง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2548*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2556*. สืบค้นจาก: <http://bet.obec.go.th/bet/1962>.

ภาษาอังกฤษ

- Appleton, J. J., Christenson, S. L., & Furlong, M. J. (2008). student engagement with school: critical conceptual and methodological issues of the construct. *Psychology in the Schools*, 45(5), 369-386.
- Calhoun, C. F. (2012). Brain-based teaching: Does it really work?. *Online Submission*.
- Elaine, C. (2003). Assessing student engagement rates. ERIC Digest. *ERIC Clearinghouse on Assessment and Evaluation*. ERIC Document Reproduction Service No. ED482269.
- Finn, J. D., & Zimmer, K. S. (2012). Student engagement: What is it? Why does it matter?. In *Handbook of research on student engagement* (pp. 97-131). US: Springer.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of educational research*, 74(1), 59-109.

- Guo, Y., Connor, C. M., Tompkins, V., & Morrison, F. J. (2011). Classroom quality and student engagement: Contributions to third-grade reading skills. *Frontiers in Psychology*, 2, 157.
- Hurst, S. (2013). *Seven ways to increase student engagement in the classroom*. Retrieved from <http://www.readinghorizons.com/blog/seven-ways-to-increase-student-engagement-in-the-classroom>
- Jones, R. D. (2008). Strengthening student engagement. *International Center for Leadership in Education*.
- Lee, J.S. (2014). The relationship between student engagement and academic : Is it a myth or reality?. *The Journal of Educational Research*, 107, 177-185.
- Marks, H. M. (2000). Student engagement in instructional activity: Patterns in the elementary, middle, and high school years. *American Educational Research Journal*, 37(1), 153-184.
- Ponitz, C. C., Rimm-Kaufman, S. E., Grimm, K. J., & Curby, T. W. (2009). Kindergarten classroom quality, behavioral engagement, and reading achievement. *School Psychology Review*, 38(1), 102-120.
- Taboada, A., Townsend, D., & Boynton, M. J. (2013). Mediating effects of reading engagement on the reading comprehension of early adolescent English language learners. *Reading & Writing Quarterly*, 29(4), 309-332.
- Wang, M. T., & Holcombe, R. (2010). Adolescents' perceptions of school environment, engagement, and academic achievement in middle school. *American Educational Research Journal*, 47(3), 633-662.